

Karel Fiala - Noviny všech kontinentů

Od 7. ledna 2020 je v prostorách MĚK Hodonín k vidění výstava nazvaná Noviny všech kontinentů. Jedná se o unikátní sbírku pana Karla Fialy, a jak už sám název napovídá, obsahem jsou titulní novinové stránky ze všech koutů světa. Jak vůbec taková originální sbírka vzniká a co k ní jejího majitele vedlo, se dočtete v krátkém rozhovoru.

Jak a kdy jste se dostal ke sběratelství?

Od dětství jsem pořád něco sbíral. Přes známky, odznaky, autogramy..., až třeba po kinder-vajíčka apod. Pak ale nastala doba, kdy už ty sbírky pro mě přestaly mít cenu, protože postupně ztrácely na hodnotě. Dnes si totiž můžete cokoliv pořídit přes internet nebo v aukci, na burze, prostě kdekoliv, a tím to myslím už nemá tu pravou sběratelskou hodnotu. Všechno jsem tedy postupně poprodával nebo porozdával, jenže najednou přišlo prázdno. Celý život jsem něco sbíral, co teď budu dělat? A pak mě napadly ty noviny.

Odněkud ale musel přijít první impuls.

Prvním impulsem byla myšlenka, že chci sbírat něco, co nesbírá moc lidí, co je originální a nedá se jen tak koupit. Pak také, aby to mělo při shánění nějaký svůj příběh a bavilo mě to. Mě baví zeměpis a dějepis, který mimo jiné vyučuji ve škole v Žeravicích. Následně jsem si vybavil, že jsem kdysi četl o pánovi, který sbírá noviny z celého světa. Přes internet jsem si ho vyhledal, zavolať jsem mu a

tím došlo k prvnímu kontaktu a seznámením se s tímto druhem sbírky. Ten pán se tomu věnuje dodnes. Už přes dvacet let.

Je vás víc takových sběratelů?

Co já vím, tak v republice jsme tři, ale na této úrovni, jen my dva. Jsou samozřejmě ještě různí další sběratelé, kteří se tomu ale až tak dopodrobna nevěnují. Velký počet sběratelů novin je pak také v Indii a jeden Rus. Nebo možná je těch Rusů víc, nevím, Rusko je velká země.

Jak se k novinám dostanete? Neumím si představit, že byste byl ve všech těch zemích.

(smích) To opravdu nebyl. Po celém světě nejezdím. Moje sbírka závisí od toho, koho oslovím, kdo mi co přiveze. Lidé dnes hodně cestují, takže se třeba o tom člověku dozvím různě od známých a podobně. Třeba zrovna včera mi jedna paní z Brna poslala noviny z Jamajky.

A vaše první noviny?

Když jsem se před lety rozhodl, že bych chtěl s touto sbírkou začít, tak shodou okolností jel tehdy syn mého souseda na svatební cestu na Maltu. Přes messenger jsem ho požádal, jestli by mi mohl přivést odtamtud noviny, že je sbírám. Tak to byly ty první.

Kolik výtisků čítá vaše sbírka dnes?

Zrovna nedávno jsem to počítal, mám výtisky kolem dvou set států, ale k tomu ještě i nějaké republiky, ostrovy a enklávy, asi ve 165 jazycích.

To je slušná sbírka. Vy za to lidem platíte nebo vám dávají noviny zdarma?

Platil jsem zatím dvakrát. Například jedné paní z Islandu, to byla poměrně velká částka, ale chtěl jsem ty noviny mít, tak jsem to dal. Jinak je to většinou na dobrovolnosti a dárcovství. Já se pak těm lidem odvděčím alespoň dobrým slovem nebo jim posílám takové grafické lístky ze sbírky, kterou jsem podědil po svém otci.

Který výtisk považujete za nejcennější?

Co se týče ceny, mám je všechny nastejno. I když, nechci to zakřiknout, ale mám slíbený výtisk z Velikonočních ostrovů. Ty noviny už tam nevycházejí, takže určitě budou velmi cenné a zajímavé.

Kde všude jste sbírku vystavoval? Třeba i v zahraničí?

Vzhledem ke krátké době, za kterou teprve vystavuji, jsem tu možnost neměl.

Zatím zůstávám v Česku, ale poptávám se a sbírku ke zhlédnutí nabízím.

Myslím, že je škoda, aby ležela doma ladem. Pár výstav už jsem měl, mimo jiné i na školách, kde je sbírka využívána k výuce.

Jste učitelem zeměpisu a dějepisu, používáte tedy i Vy sám sbírku ke své výuce?

Jsem ještě i učitelem výtvarné výchovy a dalších předmětů, je jich asi šest, a k vašemu dotazu, ano, používám ji i k mé výuce. Obecně si myslím, že na vícero školách by to mohlo mít ideální využití pro učitele jazyků či zeměpisu. Bohužel mi ale přijde, že dnešní generace se o nic moc nezajímá. Nicméně pokud by měla nějaká škola zájem, rád sbírku zapůjčím.

Nabízí se ještě otázka, kolika světovými jazyky mluvíte? Třeba si ty noviny i přečtete?

(smích) Tak na to zapomeňte. Možná bych zvládal ty ruské, slovenské, teď se učím anglicky, a to je tak všechno. Něco si samozřejmě najdu v překladači, pokud mě to zajímá, ale jinak mám spíš radost, že si můžu v tabulce odškrtnout další úlovek. Moje sbírka je zaměřena na jazyky a třeba v takové Indii, posbírat jejich 23 úředních jazyků, to není vůbec jednoduché.

Noviny kterého státu šly sehnat nejobtížněji?

Moldavské. Ty jsem nemohl dlouho sehnat. Ale pak jsem se spojil s jedním dovozcem vína a už je mám. Problémem jsou pak třeba i noviny ze zabraných ruských území.

Kdyby vám někdo, třeba i na základě našeho rozhovoru, nabídl noviny ze státu, který už máte, přijal byste je?

Přijal, protože mě zajímá, co nového se kde tiskne. A když už bych takové měl, tak bych je případně vyměnil s jiným sběratelem.

Děkuji za rozhovor, ať se vám sbírka rozrůstá a osloví co nejvíce lidí, kteří se alespoň tímto prostřednictvím dostanou téměř do celého světa.

Text a foto: Alexandra Stušková

